

Bruksela, 28 lutego 2017 r.
(OR. en)

6703/17

CO EUR-PREP 10
POLGEN 18
ECOFIN 156
UEM 60
SOC 147
EMPL 112
COMPET 149
ENV 193
EDUC 94
RECH 84
ENER 92
JAI 169

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Europejski semestr 2017: zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro – Przekazanie tekstu Radzie Europejskiej

Delegacje otrzymują w załączeniu tekst zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro.

Rada do Spraw Ogólnych jest proszona o przekazanie na posiedzeniu 7 marca 2017 r. przedmiotowego zalecenia Radzie Europejskiej zgodnie z art. 121 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Rada dokona formalnego przyjęcia tekstu przedstawionego w załączniku, po tym jak Rada Europejska omówi konkluzje w sprawie tego tekstu, zgodnie z art. 121 ust. 2 TFUE.

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 136
w związku z jego art. 121 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W strefie euro trwa ożywienie gospodarcze, lecz wciąż jest ono niestabilne. W ostatnich latach odnotowano znaczący postęp: począwszy od 2015 r. produkt krajowy brutto (PKB) strefy euro powrócił do swojego poziomu sprzed kryzysu w ujęciu realnym, a bezrobocie spadło do najniższego poziomu od lat 2010–2011. Popyt zagregowany jest jednak słaby, inflacja utrzymuje się znacznie poniżej poziomu docelowego, pomimo bardzo akomodacyjnej polityki pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego, a wzrost hamują czynniki będące spuścizną kryzysu, takie jak utrzymujące się zakłócenia równowagi makroekonomicznej i wysoki poziom zadłużenia we wszystkich sektorach gospodarki, które wymagają delewarowania i ograniczają zasoby dostępne na konsumpcję i inwestycje. Ponadto, potencjał wzrostu gospodarczego strefy euro wykazywał długoterminową tendencję spadkową, a kryzys jeszcze ją pogłębił. Pomimo oznak poprawy utrzymująca się luka inwestycyjna i wysoki poziom bezrobocia stwarzają ryzyko dalszego pogarszania się perspektyw wzrostu gospodarczego. Nadal obserwuje się asymetryczny charakter procesu przywracania równowagi w gospodarce strefy euro, cechujący się tym, że tylko państwa będące dłużnikami netto dokonują korekty zakłóceń równowagi, co skutkuje rosnącą nadwyżką na rachunku obrotów bieżących. W ramach globalnego porozumienia w grupie G-20 państwa członkowskie strefy euro wzywa się do użycia wszystkich narzędzi politycznych, w tym fiskalnych i strukturalnych – łącznie i osobno – w celu osiągnięcia silnego, trwałego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

- (2) Ambitne reformy strukturalne powinny ułatwić sprawną i skuteczną realokację zasobów ludzkich i kapitałowych oraz pomóc stawić czoła wyzwaniom związanym z zachodzącymi zmianami technologicznymi i strukturalnymi. Niezbędne są reformy, które tworzą sprzyjający klimat biznesowy, umożliwiają dokończenie budowy jednolitego rynku oraz usuwają bariery dla inwestycji. Takie działania mają decydujące znaczenie dla zwiększenia wydajności i zatrudnienia, wzmocnienia konwergencji oraz zwiększenia potencjału wzrostu gospodarczego i zdolności dostosowawczych gospodarki strefy euro. Wdrażanie reform strukturalnych za pomocą tworzenia efektywnych rynków wyposażonych w elastyczne mechanizmy cenowe stanowić będzie wsparcie dla polityki pieniężnej, ułatwiając jej przejście na gospodarkę realną. Reformy, które sprzyjają inwestycjom i eliminują utrudnienia dla inwestowania, mogą przynieść podwójne korzyści, ponieważ wspierają działalność gospodarczą w perspektywie krótkoterminowej, a zarazem budują zdolności do długoterminowego i trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Dla państw członkowskich o dużych potrzebach w zakresie zmniejszania zadłużenia, związanych z wysokim zadłużeniem zagranicznym, szczególnie istotne są reformy, które podnoszą wydajność, albowiem szybszy wzrost pomaga ograniczyć poziom zadłużenia w stosunku do PKB. Do przywrócenia równowagi zewnętrznej w tych państwach przyczyniłoby się również zwiększenie konkurencyjności cenowej i pozacenowej. Państwa członkowskie posiadające duże nadwyżki na rachunku obrotów bieżących mogą się przyczynić do przywrócenia równowagi w strefie euro, wprowadzając środki (w tym reformy strukturalne), które ułatwiają przeznaczenie nadwyżek oszczędności na stymulowanie popytu wewnętrznego, w szczególności przez zwiększenie inwestycji. Obecne niskie stopy procentowe również dają dodatkowe możliwości w tym zakresie, zwłaszcza w państwach o znaczącej przestrzeni fiskalnej.

- (3) Lepsza koordynacja realizacji reform strukturalnych, w tym reform ujętych w zaleceniach dla poszczególnych krajów oraz reform niezbędnych do dokończenia budowy unii gospodarczej i walutowej (UGW), może przynieść pozytywne skutki uboczne w państwach członkowskich i wzmocnić krótkoterminowe pozytywne efekty tych reform. Dyskusje tematyczne Eurogrupy okazały się cenne dla wypracowania wspólnego zrozumienia priorytetów reform w strefie euro, dzielenia się najlepszymi praktykami oraz promowania wdrażania reform i konwergencji strukturalnej. Dyskusje te należy w ramach Eurogrupy kontynuować i w miarę możliwości intensyfikować, m.in. skutecznie wykorzystując uzgodnione wspólne zasady i analizę porównawczą. Dyskusje te należy kontynuować bez uszczerbku dla bieżących dyskusji w stosownych składach Rady i przy jednoczesnym uznaniu ogólnounijnego znaczenia i charakteru wspólnych wyzwań i doświadczeń, w stosownych przypadkach. Krajowe rady ds. produktywności, które mają zostać powołane w odpowiedzi na zalecenie Rady przyjęte w dniu 20 września 2016 r.¹, mogą się również przyczynić do promowania poczucia odpowiedzialności i wdrażania niezbędnych reform na szczeblu krajowym.

¹ Dz.U. C 349 z 24.9.2016, s. 1.

- (4) Ścisła koordynacja krajowych polityk fiskalnych, w oparciu o wspólne zasady, jest niezbędna do osiągnięcia odpowiedniego – w ujęciu zbiorczym – kursu polityki fiskalnej oraz należytego funkcjonowania unii walutowej. Wspólne reguły fiskalne mają na celu zapewnienie zdolności obsługi zadłużenia na szczeblu krajowym, a jednocześnie przestrzeni dla stabilizacji makroekonomicznej. Kurs polityki fiskalnej strefy euro – na szczeblu krajowym i w ujęciu zbiorczym – musi zatem równoważyć podwójny cel zapewnienia długoterminowej stabilności krajowych finansów publicznych oraz krótkoterminowej stabilizacji makroekonomicznej na szczeblu zarówno poszczególnych państw, jak i strefy euro. W obecnej sytuacji dużej niepewności co do skali ożywienia gospodarczego oraz poziomu wolnych mocy w gospodarce, kiedy polityka pieniężna wykazała się znaczną akomodacją, konieczne jest prowadzenie na szczeblu strefy euro polityki fiskalnej, która będzie stanowiła uzupełnienie polityki pieniężnej we wspieraniu popytu, zwłaszcza inwestycji, oraz w wychodzeniu z niskiej inflacji, z jednoczesnym uwzględnieniem bieżących problemów dotyczących zdolności obsługi zadłużenia. Efektywność polityki fiskalnej, w tym jej skutki uboczne w innych państwach, nasilają się w kontekście niskich stóp procentowych. Jeśli chodzi o 2017 r., Komisja uważa ekspansję fiskalną na poziomie do 0,5 % PKB za wskazaną na szczeblu strefy euro jako całości w obecnych warunkach². W lipcu 2016 r. Eurogrupa stwierdziła, na podstawie analizy przygotowanej przez Komisję, że w dużej mierze neutralny – w ujęciu zbiorczym – kurs polityki fiskalnej na 2017 r. jest odpowiednio wyważony. W grudniu 2016 r. Eurogrupa podkreśliła, jak ważne jest znalezienie odpowiedniej równowagi między koniecznością zapewnienia stabilności a potrzebą wspierania inwestycji mających na celu wzmocnienie kruchego ożywienia gospodarczego, przyczyniając się tym samym do bardziej wyważonej kombinacji polityki budżetowej i monetarnej. Jednocześnie dług publiczny wciąż jest wysoki i nadal istnieje potrzeba zapewnienia średnioterminowej stabilności finansów publicznych w szeregu państw członkowskich. Z tego względu konieczne jest zapewnienie odpowiedniego zróżnicowania wysiłków fiskalnych w poszczególnych państwach członkowskich, biorąc pod uwagę przestrzeń fiskalną oraz skutki uboczne w państwach strefy euro. Państwa członkowskie, które osiągają lepsze od zakładanych wyniki w realizacji celów fiskalnych, mogłyby wykorzystać swoją korzystną sytuację budżetową do dalszego zwiększania ich popytu krajowego i potencjału wzrostu gospodarczego, w zależności od sytuacji poszczególnych krajów, przy jednoczesnym przestrzeganiu celu średniookresowego, krajowych prerogatyw budżetowych i wymogów krajowych.

² Zob. COM(2016) 727 final z 16.11.2016.

Przykładowo gwarancje dla Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych są dla państw członkowskich, które dysponują przestrzenią fiskalną, szczególnie skutecznym sposobem zmaksymalizowania wpływu na gospodarkę realną i ożywienie gospodarcze w strefie euro. Państwa członkowskie, które potrzebują dalszych korekt fiskalnych w ramach funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu, powinny zapewnić zgodność z wymogami tego paktu w nadchodzącym roku. W ramach funkcji naprawczej paktu stabilności i wzrostu państwa członkowskie muszą przeprowadzić terminową i trwałą korektę nadmiernych deficytów, która zapewni bufony fiskalne na wypadek nieprzewidzianych okoliczności. Państwa członkowskie powinny realizować polityki fiskalne z pełnym poszanowaniem paktu stabilności i wzrostu, a zarazem jak najlepiej wykorzystywać elastyczność przewidzianą w obecnych przepisach. Reformy strukturalne, zwłaszcza zwiększające wydajność, sprzyjałyby wzrostowi gospodarczemu i poprawiłyby stabilność finansów publicznych. Ponadto znacząca poprawa struktury budżetów krajowych i zarządzania nimi, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, przez przesunięcie zasobów do inwestycji materialnych i niematerialnych, zwiększyłaby wpływ budżetów na popyt w perspektywie krótkoterminowej, a na wydajność w perspektywie długoterminowej. Skuteczne krajowe ramy fiskalne są niezbędne do zwiększenia wiarygodności polityk państw członkowskich i pomagają w osiągnięciu odpowiedniej równowagi między krótkoterminową stabilizacją makroekonomiczną, zdolnością obsługi zadłużenia i długoterminowym wzrostem gospodarczym.

- (5) Nadal obserwuje się stopniowe ożywienie na rynkach pracy w strefie euro, któremu towarzyszy stałe zmniejszanie się poziomu bezrobocia. W dalszym ciągu jednak notuje się wysokie stopy bezrobocia długotrwałego i bezrobocia młodzieży, a w kilku państwach członkowskich poważnym problemem pozostają ubóstwo, wykluczenie społeczne i nierówność. Pomimo pewnego postępu w realizacji reform, które mają na celu poprawę odporności i zdolności dostosowawczych rynków pracy, nadal utrzymują się znaczące różnice w obrębie strefy euro, które wciąż utrudniają jej sprawne funkcjonowanie. Dobrze zaplanowane, sprawiedliwe i sprzyjające włączeniu społecznemu rynki pracy oraz systemy ochrony socjalnej, zabezpieczenia społecznego i opodatkowania są niezbędne, aby zapewnić sprawną i stałą realokację siły roboczej do bardziej produktywnych rodzajów działalności, wspierać (re)integrację osób zmuszonych do zmiany pracy lub wykluczonych z rynku pracy, ograniczyć segmentację oraz promować konwergencję gospodarczą i społeczną, w tym przez zwiększanie szans na dobrej jakości zatrudnienie. Spowodują one również bardziej efektywną automatyczną stabilizację oraz silniejsze, trwałe i sprzyjające włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy i zatrudnienie, które są istotne dla rozwiązywania problemów społecznych w strefie euro. Do niezbędnych reform należą: (i) zmiany prawodawstwa dotyczącego ochrony zatrudnienia mające na celu rzetelne ustalenia umowne, które zapewniają elastyczność i bezpieczeństwo zarówno pracownikom, jak i pracodawcom, sprzyjają przepływowi na rynku pracy, zapobiegają powstaniu dwusegmentowego rynku pracy oraz umożliwiają dostosowanie kosztów pracy w razie potrzeby; w tym obszarze wysiłki reformatorskie w ostatnich latach były szczególnie intensywne; (ii) podnoszenie umiejętności przez poprawę wyników i efektywności systemów edukacji oraz kompleksowe strategie uczenia się przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rynku pracy; (iii) skuteczne aktywne polityki rynku pracy mające pomóc osobom bezrobotnym, w tym długotrwale bezrobotnym, w ponownym wejściu na rynek pracy i zwiększeniu współczynnika aktywności zawodowej; oraz (iv) nowoczesne, trwałe i adekwatne systemy zabezpieczenia społecznego, które skutecznie i wydajnie przyczyniają się przez cały cykl życia zarówno do włączenia społecznego, jak i do integracji na rynku pracy. Ponadto zmniejszenie opodatkowania pracy, zwłaszcza w przypadku osób o niskich dochodach, oraz zapewnienie sprawiedliwych systemów podatkowych może poprawić wyniki rynku pracy. Państwa członkowskie strefy euro, które przeprowadziły takie reformy, są bardziej odporne i osiągają lepsze wyniki pod względem zatrudnienia i sytuacji społecznej. Projekt takich reform musi brać pod uwagę ich potencjalne skutki społeczne.

- (6) Prace nad ustanowieniem unii bankowej postępują, ale nie są zakończone. Zgodnie z planem działania z czerwca 2016 r. planowane są dalsze prace mające na celu ukończenie tworzenia unii bankowej w odniesieniu do zmniejszania ryzyka i do podziału ryzyka, łącznie z europejskim systemem gwarantowania depozytów oraz przygotowaniem wspólnego mechanizmu ochronnego w ramach jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji do działania nie później niż do końca okresu przejściowego tego funduszu. Choć ogólna odporność sektora bankowego strefy euro zwiększyła się od czasu kryzysu, to presja wywierana na banki także wzrosła na skutek szeregu czynników, takich jak wysoki poziom pożyczek zagrożonych, nieefektywne modele biznesowe oraz nadwyżka zdolności produkcyjnych w niektórych państwach członkowskich, które łącznie skutkują niską rentownością, a w niektórych przypadkach stanowią wyzwanie dla prawidłowego funkcjonowania banków. Presja ta osłabia zdolność banków do kredytowania gospodarki. Ryzyka rozciągają się też na gospodarkę realną, gdzie dług publiczny i zadłużenie niefinansowego sektora prywatnego w niektórych państwach członkowskich utrzymuje się na wysokim poziomie. Istnieje potrzeba stałego uporządkowanego zmniejszania zadłużenia w sektorze prywatnym w drodze identyfikacji, obsługi i w razie potrzeby restrukturyzacji długu zaciągniętego przez spłacalnych dłużników znajdujących się w trudnej sytuacji oraz przez uporządkowaną likwidację niespłacalnego zadłużenia, tak aby można było szybciej i efektywniej realokować kapitał. W tym kontekście kluczowymi elementami udanego i sprzyjającego wzrostowi procesu zmniejszania zadłużenia są: zajęcie się nadal wysokim poziomem pożyczek zagrożonych oraz przestrzeganie wspólnych zasad podczas opracowywania ram niewypłacalności dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, w tym przez usprawnienie krajowych postępowań upadłościowych oraz ram pozasądowego rozstrzygania sporów.

- (7) W ostatnim roku poczyniono pewne postępy, jeśli chodzi o inicjatywy przedstawione w sprawozdaniu pięciu przewodniczących na temat dokończenia budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej (UGW), takie jak wzmocnienie roli wymiaru strefy euro w ramach europejskiego semestru, zalecenie w sprawie krajowych rad ds. produktywności oraz ustanowienie, w ramach Komisji, Europejskiej Rady Budżetowej. Prowadzone są też prace nad poprawą przejrzystości i ograniczeniem złożoności reguł fiskalnych. Ponadto w listopadzie 2015 r. Komisja opublikowała wniosek dotyczący europejskiego systemu gwarantowania depozytów. Ponadto w świetle sprawozdania pięciu przewodniczących trzeba stawić czoła jeszcze większym wyzwaniom. Komisja zapowiedziała, że w marcu 2017 r. zamierza przedstawić białą księgę w sprawie przyszłości Europy, obejmującą również przyszłość UGW. Porozumienie co do dalszych działań operacyjnych wymaga poczucia odpowiedzialności i celu, które są wspólne dla wszystkich państw członkowskich strefy euro i instytucji UE, a także państw członkowskich spoza strefy euro, ponieważ silna unia gospodarcza i walutowa pomoże skuteczniej stawić czoła wyzwaniom stojącym przed UE i będzie miała pozytywny wpływ także na państwa członkowskie spoza strefy euro. W tym względzie istotne będzie, by dyskusje w sprawie dokończenia budowy UGW były prowadzone w sposób otwarty i przejrzysty dla państw członkowskich spoza strefy euro, z pełnym poszanowaniem rynku wewnętrznego UE, oraz by odnośne inicjatywy były otwarte dla państw członkowskich spoza strefy euro, w stosownych przypadkach na równoważnych zasadach.
- (8) W sprawie aspektów zatrudnieniowych i społecznych niniejszego zalecenia skonsultowano się z Komitetem ds. Zatrudnienia i Komitetem Ochrony Socjalnej,

NINIEJSZYM ZALECA państwom członkowskim strefy euro podjęcie, indywidualnie i zbiorowo, następujących działań w ramach Eurogrupy w latach 2017–2018:

1. Prowadzenie polityk wspierających trwałą i sprzyjającą włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy w perspektywie krótko- i długoterminowej oraz poprawiających zdolności dostosowawcze, przywrócenie równowagi i konwergencję. Priorytetowe traktowanie reform zwiększających wydajność, usprawniających otoczenie instytucjonalne i biznesowe, usuwających utrudnienia dla inwestycji oraz wspierających tworzenie miejsc pracy. Państwa członkowskie, w których występuje deficyt obrotów bieżących lub wysokie zadłużenie zagraniczne, powinny zwiększyć wydajność i zarazem ograniczać jednostkowe koszty pracy. Państwa członkowskie, które mają duże nadwyżki na rachunku obrotów bieżących, powinny priorytetowo wdrażać środki, w tym reformy strukturalne i wspieranie inwestycji, które pomagają wzmocnić ich popyt krajowy oraz zwiększyć potencjał wzrostu gospodarczego.
2. Dążenie do odpowiedniej równowagi w politykach fiskalnych między koniecznością zapewnienia stabilności a potrzebą wspierania inwestycji w celu wzmocnienia ożywienia gospodarczego, przyczyniając się tym samym do odpowiedniego – w ujęciu zbiorczym – kursu polityki fiskalnej oraz bardziej wyważonej kombinacji polityki budżetowej i monetarnej. Państwa członkowskie, w przypadku których – według oceny Komisji – istnieje ryzyko, iż w 2017 r. nie wypełnią one swoich zobowiązań na mocy paktu stabilności i wzrostu, powinny, na tej podstawie, podjąć w sposób terminowy dodatkowe środki w celu zapewnienia zgodności. Natomiast państwa członkowskie, które osiągnęły lepsze od zakładanych wyniki w realizacji swoich celów średniookresowych, wzywa się do dalszego uprzywilejowywania inwestycji w celu pobudzenia potencjalnego wzrostu gospodarczego, z jednoczesnym zachowaniem długoterminowej stabilności finansów publicznych. Państwa członkowskie, które, według przewidywań, w 2017 r. osiągną wyniki zasadniczo zgodne z paktem stabilności i wzrostu, powinny zapewnić przestrzeganie tego paktu w swoich krajowych procedurach budżetowych. Realizowanie polityk fiskalnych z pełnym poszanowaniem paktu stabilności i wzrostu, a zarazem jak najlepsze wykorzystywanie elastyczności przewidzianej w obecnych przepisach. Ogólnie państwa członkowskie powinny udoskonalać strukturę finansów publicznych poprzez stworzenie większej przestrzeni dla inwestycji materialnych i niematerialnych oraz zapewnienie skutecznego funkcjonowania krajowych ram fiskalnych.

3. Wdrożenie reform promujących konkurencyjność, tworzenie miejsc pracy, wysoką jakość miejsc pracy, odporność oraz gospodarczą i społeczną konwergencję, w oparciu o efektywny dialog społeczny. Reformy te powinny łączyć: (i) rzetelne umowy o pracę, które zapewniają elastyczność i bezpieczeństwo pracownikom i pracodawcom; (ii) wysokiej jakości efektywne systemy edukacji i szkoleń oraz kompleksowe strategie uczenia się przez całe życie, nastawione na potrzeby rynku pracy; (iii) skuteczne aktywne polityki rynku pracy służące zwiększeniu współczynnika aktywności zawodowej; (iv) nowoczesne, trwałe i adekwatne systemy zabezpieczenia społecznego, które skutecznie i wydajnie przyczyniają się przez cały cykl życia do włączenia społecznego i do integracji na rynku pracy. Zmniejszanie opodatkowania pracy, zwłaszcza w przypadku osób o niskich dochodach oraz w państwach członkowskich, w których konkurencyjność kosztowa pozostaje w tyle za średnią strefy euro, oraz zapewnienie neutralności budżetowej opodatkowania pracy w państwach, w których brakuje marginesu swobody fiskalnej.
4. Zgodnie z planem działania z czerwca 2016 r. kontynuowanie prac mających na celu ukończenie tworzenia unii bankowej w odniesieniu do zmniejszania ryzyka i do podziału ryzyka, łącznie z europejskim systemem gwarantowania depozytów oraz przygotowaniem wspólnego mechanizmu ochronnego w ramach jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji do działania nie później niż do końca okresu przejściowego tego funduszu. Opracowanie i realizacja skutecznej strategii dla całej strefy euro w celu uzupełnienia działań w ramach nadzoru ostrożnościowego z myślą o zajęciu się ryzykami dla prawidłowego funkcjonowania sektora bankowego, w tym odnośnie do wysokiego poziomu pożyczek zagrożonych, nieefektywnych modeli biznesowych i nadwyżki zdolności produkcyjnych. Wspieranie uporządkowanego zmniejszania zadłużenia w państwach członkowskich o znacznym zadłużeniu sektora prywatnego.
5. Poczynienie postępów w sprawie dokończenie budowy UGW, z pełnym poszanowaniem rynku wewnętrznego UE oraz w otwarty i przejrzysty sposób dla państw członkowskich spoza strefy euro. Kontynuowanie bieżących inicjatyw i prac nad kwestiami długoterminowymi dla UGW, z należyтым uwzględnieniem zapowiedzianej białej księgi Komisji w sprawie przyszłości Europy.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*